

Editörden

Emre Erdoğan

2020 ilkbaharı nasıl hayatımızı kökten değiştiren pandeminin başlangıcı sayılacaksa, sanırım 2020 yazı da pandemiye, en azından COVID-19 pandemisine veda ettiğimiz dönem olarak tarihe geçecek. Mutlaka başka salgınlar olacak, ancak bildiğimiz dünyaya bu kadar çok zarar verecek bir başka pandemi olmamasını diliyoruz.

Reflektif Sosyal Bilimler Dergisi de pandeminin bir çocuğu. Artan kaygılarımız, kökten değişen yaşam biçimimiz ve geleceğimizin belirsizliği arasında ikinci yaşını gelecek Ekim ayında dolduracak. Yaşadığımız zamanın bir şahidi, sosyal bilimciler olarak gördüklerimiz hakkındaki yorumlarımızı çiziktireceğimiz bir defter ve en önemlisi kompartmanlaşmış sosyal bilimler dünyasında karşılıklı diyaloglara olanak sağlayan bir sahne olarak hayal ettiğimiz Reflektif, bu işlevini yerine getiriyor. Bilimsel bilginin şeffaflığı ve açıkça erişilebilirliğinin, öğrendiklerimizi çoklaştırmanın ve hatalarımızı düzeltmenin en iyi yolu olduğuna inancımız devam ediyor; yazdıklarımız/çizdiklerimiz bir “tık” uzakta olup, kütüphanelerin tozlu raflarının arasında ya da paralı duvarların arkasında kalmazsa, daha hızlı öğrenir ve daha iyi üretebiliriz. *Reflektif*’in açık erişim politikası da yayınladığımız makalelerin daha fazla kişiye erişmesini sağlıyor, ortalama bir günde makalelerimiz 30 ile 50 arasında değişen sayıda indiriliyor. İlk sayıdan bugüne kadar 1.000’in üzerinde defa indirilmiş makalelerimiz bulunuyor. Tabii ki “indirmenin” okumak olmadığını biliyoruz, ama okumanın ilk adımı olduğu da gerçek. Bir süre sonra üretimimizin etkilerini başka mecralarda yazılanlarda görebileceğiz, bu etkiler bilindik Google Scholar atıflarında olduğu kadar; yeni ve cesur diğer üretim mecralarında şimdiden görülmeye başlandı bile. Yeni bir dünya oluşurken, biz de küçük gemimizle bu maceranın bir parçası olduğumuz için heyecanlıyız.

Reflektif’in Yaz 2022 sayısı aslında çok güncel bir soruna adanmış durumda: **Bilgi Düzensizlikleri ve İnfodemi**. İnfodemi’nin Dünya Sağlık Örgütü tarafından tanımlandığı Mart 2020 öncesinde kimsenin ilgilenmediği bir kavram, Google Trends verilerine göre bugün hem ülkemizde hem de dünyada kayda değer bir ilgi çekiyor. Yapılan tartişmalar İnfodemi’nin karşi karşıya kaldığımız tek bilgi düzensizliği türü olmadığını bize gösterirken; derginin yayınlandığı bugünlerde parlamentoda tartişmaya açılan Dezenformasyon Yasası’nın getirdiği düzenleme ve sınırlamalar, bu sorunların gündelik yaşamımızı ne kadar çok etkilediğine de işaret ediyor. Gelecek sayıda bu konuda da bir ya da birden fazla yazıyı görmemiz mümkün. *Reflektif*’in bu sayısında yer alan makaleler ve görüş yazıları bahsi geçen soruna çok farklı perspektiften bakabilmeyi başaran yazılar ve bir sondan çok başlangıç oluşturuyorlar.

Bu sayımızda, dosya dışı olarak nitelendirdiğimiz iki makale bulunuyor. Ezgi Irgil'in makalesi bir araştırmacı olarak kendi deneyimine odaklanıyor ve Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı "mülteci sorununu" araştırırken, kendisinin ve diğer araştırmacıların nasıl dönüştürebildiğine ışık tutuyor. Makaleden öğrendiklerimiz arasında öne çıkanlardan biri, saha çalışmasının kitapta tarif edilenden çok farklı gerçekleştiği ve sahaya çıkan araştırmacının "öğrenci" olduğunu asla unutmaması ve şaşırma hazır olması gerektiği. Yine dosya dışı yazılar arasında değerlendirdiğimiz bir başka yazı da Gözde Yılmaz'ın "Lady Godiva" mitinin nasıl doğduğu ve nasıl bir markaya dönüştüğünü antropolojik bir perspektiften değerlendirmesini içeriyor. Yılmaz'ın makalesi bir gündelik tüketim nesnesinin isminin yaşadığımız toplumun kadın ve kadın vücuduna bakışını nasıl yansıttığını göstermesi ve bunu yaparken de Levi-Strauss, Berger ve Lacan gibi düşünürlerin izlerini takip edebilmesi açısından çok öğretici. Her iki yazı da *Reflektif*'in "hayal gücümüzü genişletme" hayaline katkı da bulunuyorlar.

Dergimizde birden fazla yazı türü bulunuyor. Akademik yayıncılık kurallarına uygun olarak "çift körlüme-hakemli" olarak değerlendirdiğimiz yazılar, diğer akademik yayınlarda olduğu gibi yazarların ve hakemlerin birbirini "bilmediği" bir değerlendirme sürecinden geçiyor ve hakemlerin onayını alan yazılar yayımlanıyor. Hakemlik sürecinin eksiklerinin farkındayız ancak özenli hakemlerin varlığı, onların yazılar hakkında belirttiği görüşler de şu anda çok etkin bir öğrenme sürecini oluşturdu. Şu ana kadar 116 kişi bizim hakemlik ricamızı kırmadı, onlara ayrı bir teşekkür borçluyuz. Hakemlik sürecinin nasıl sorunları var, hangi yöntemlerle iyileştirebiliriz, bunun tartışılması gerektiğine inanıyoruz ve belki de sonbaharda bir dizi yuvarlak masa toplantısıyla bu konuları tartışmaya başlayabiliriz.

Reflektif'te yer alan başka bir yazı türü de Görüşler (Reflections). Bu bölüm altında yayınladığımız yazılar yukarıdaki hakemlik sürecinden geçmiyor, editörlerin ve gereğinde yayın kurulunun değerlendirmesiyle yayımlanıyor. Bu bölümün daha çok özdeşünümSELLİK yani neyi nasıl yaptığımızı yüksek sesle düşündüğümüz yazılardan oluşmasını arzuladık. Aynı zamanda hakemlik sürecinin dışında kalmanın verdiği rahatlık ve cesareti de yansıtmalarını umduk. Bunlara ek olarak, şu anda daha fazla yaygınlaşan, klasik makale formatının dışında, sadece kurama ya da bulgulara odaklanan makale formatı için de uygun bir alan olduğunu düşündük. Bugüne kadar da bu işlevleri yerine getirdiğini düşünüyoruz, en fazla indirilen makalelerimizin bir kısmı bu bölümde yayımlandı. Bu tür makalelerin sayısının artmasını umuyoruz.

"Bir dergi yayınlamak, bir topluluk oluşturmaktır", sık sık tekrarladığımız bir söz. *Reflektif*'in her bir sayısı, çok sayıda kişinin gönüllü katkılarıyla mümkün oluyor. Yazarlar, hakemler, editörler ve yayın kurulunun üyeleri akademik üretiminin "benim menfaatim ne?" sorusuna indirgenmediği bir çağda "ellerini taşın altına koyuyorlar". Son iki sayıdır, bir kişi daha çok değerli vaktini bize ayırmaya başladı, Rana Tekcan hocamız İngilizce Editörü olarak İngilizce gelen makalelerin editörlüğünü gönüllü olarak üstlendi, bu rolü üstlenmesinin etkilerini şimdiden görebiliyoruz, kendisine ayrı bir teşekkür borçluyuz.

Reflektif'in bir sayısı tamamlandığında, hepimizin akli bir ya da iki sonraki sayıda oluyor. Ekim 2022'de yayınlanacak sayımızın konusu çok heyecan verici. Eleştirel Hümanizm

ve Ekoloji başlığını taşıyacak olan sayımızın editörleri Özge Ejder, Çiğdem Yazıcı ve Zeynep Talay Turner. İçinde yaşadığımız Antroposen-İnsan Merkezli çağın yıkıcılığını ve herkes/her şey için yarattığı sorunları eleştirel ve çok disiplinli bir bakış açısıyla tartışmayı hedefleyen bu sayımız için makaleleri ve görüş yazılarınız bekliyoruz.

COVID-19 pandemisinin sona ermesiyle kampüslerimize gerçek anlamda dönebileceğiz. O zaman daha fazla yüzyüze buluşmayla yazıp çizdiklerimizi ve kaygılarımızı tartışabileceğimizi umuyoruz.